

GAZETA LWOWSKA.

Czwartek

N^{er.} 16.

6. lutego 1834.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Tarnopola dnia 27. stycznia 1834. —

Dnia 24. stycznia mieliśmy tu rzadkie zjawisko natury. O godzinie 8 1/2 wieczór powstała burza tak gwałtowna, że tu i w okolicy wiele szkody zrzędziła, wiele budynków poobalala, i mało domów pozostało nieuszkodzonych. Podczas tej okropnej burzy słyszano grzmoty i widziano lyskawicę. Po burzy nastąpiła uława, z rozpykłych obłoków, wkrótce wszystkie stawy tak weszwały, że bardzo wiele grobli pozalęwały i wiele młynów pozrywały. Najstarsi ludzie naszego miasta nie przypominają sobie takiego o tej porze roku zjawiska natury.

— Z Wiednia d. 30. stycznia. —

N. Pan, najwyższem postanowieniem swoim, z dnia 11. stycznia b. r., wydanem do połączonej kancelaryi nadwornej, raczył najlaskawiej mianować plebana w Stawie, Piotra Bohaczewskiego, kanonikiem honorowym kapituły metropolitalnej lwowskiej obrządku greckiego.

N. Pan, najwyższem postanowieniem swoim, z dnia 8. stycznia b. r., wydanem do Komisji nadwornej nauk, raczył najlaskawiej nadać *quiescowanemu* profesorowi anatomii zniesionego instytutu medyczno - chirurgicznego w Klagenfurcie, Antoniemu Haindl, katedrę anatomii w uniwersytecie lwowskim.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Moniteur i *Journal de Paris* udzielają następujących telegraficznych depešy z Bajonny z dnia 20. stycznia:

Madryt d. 15. stycznia 1834.

„Poseł francuzki na dworze hiszpańskim, do ministra spraw zewnętrznych.“

„Ministryjum hiszpańskie zostało w części odmienione; w miejscu pana Zea mianowany został pan Martinez de la Rosa, a w miejscu ministra sprawiedliwości pan Gazeli. Ministrem marynarki mianowany jest pan Vasquez Figuerosa, a ministrem finansów pan Arnalde

ad interim; reszta ministrów utrzymali się na swoich posadach.

Inne gazety paryżkie dodają do tej wiadomości następującą uwagę: Rząd Hiszpański przeszedł z rąk stronnictwa *status quo* w ręce stronnictwa poruszenia. P. Vasquez Figuerosa był ministrem marynarki w r. 1817. P. Gazelli, członek rady rejencyjnej, był ministrem sprawiedliwości w r. 1822. P. Martinez de la Rosa był ministrem spraw zewnętrznych w roku 1822. pod kortezami. Obadwa ostatni należeli pod ów czas do deputowanych, którzy żądali modyfikacji konstytucyi kadykskiej, i dla tego nazwano ich modyfikatorami lub postelerosami. Pan Arnalde obeznany jest dobrze z przedmiotami finansowemi. P. Burgos, który zatrudniony ministerstwo spraw wewnętrznych, i P. Zarco del Vale, który pozostaje na czele wydziału wojny, uzupełniają terazniejszy gabinet hiszpański.

Courier angielski mówi, że w dniu 10. b. m. odkryto w Madrycie spisek, który miał wybuchnąć wieczorem tego samego dnia. Spiskowcy mieli zamiar zabić królowę. Aresztowano mnóstwo osób, należących do służby królowej w królewskim pałacu.

Indicateur de Bordeaux z dnia 18. stycznia pisze: Zapewniają mocno, że generał Castagnon podał podobne przedstawienie królowej, jak katalończykowie, i że władze w St. Sebastian adres ten podpisały.

Messenger des Chambres zawiera następujące wiadomości z Hiszpanii: Generał Llauder, odebrawszy odpowiedź królowej na swoje przedstawienie, zwołał *ayuntamiento* i przełożył mu tę odpowiedź, sprzeciwiającą się życzeniom katalończyków. *Ayuntamiento* postanowił, natychmiast uzbroić siódmy batalijon gwardyi narodowej i wysłać drugiego deputowanego do królowej, z oświadczeniem, że postanowiło nie słuchać rządu, jeżeli terażniejsze ministryjum nie będzie zmienione. Musimy dodać, że rząd francuzki odebrał jeszcze we środę główną treść tej wiadomości przez telegraf, co objaśnia, dla czego dzienniki ministryjalne utrzymywały, że wiadomości z Bordeaux nie są pewne (choć się onym z resztą zupełnie nie zaprzeczały), albo-

wiem zawierały doniesienie, że rewolucja w Katalonii jest wykonaną, chociaż w drugim poselstwie do królowej rewolucja ta pokazuje się tylko w widokach. Ludzie, którzy znają rozległość Katalonii, jej licznych mieszkańców, wiedzą, że ma siedm twierdz i położenie trudne do atakowania; i którzy umieją szczegółniej ocenić waleczność, charakter wojskowy i miłość mieszkańców do niepodległości, będą umieli ocenić wielką ważność kroku generała Llauder i władz municypalnych głównych miast tej prowincyi.

P. Barata, wysłany przez rząd do Barcelony jako subdelegat, został tamże jako człowiek prywatny przyjęty.

Najnowszy numer dziennika *Journal des Debats* z dnia 20. z. m. zawiera następujące wiadomości z Hiszpanii: Nie mamy żadnych późniejszych wiadomości z Madrytu, jak tylko do dnia 8go, a ostatnie listy z Barcelony datowane są z dnia 13. stycznia. Według tych listów, odpowiedź niepomysłna ministeryjum na przedstawienie jeneralnego kapitana Llauder, została przez niego udzielona najznamienszym władzom Barcelony. Wszyscy mieszkańcy Katalonii bardzo byli oburzeni, lecz opozycja przeciw politycznemu systematowi rządu nie przybrała nigdzie charakteru powstania. Najważniejszą jest okoliczność, że generał Llauder nie chciał instalować nowych poddelegatów lub starostów, przysłanych z Madrytu do trzech obwodów, na które Katalonija jest podzielona. Niektóre listy prywatne donoszą za faktum, że kilku innych jeneralnych kapitanów przystąpiło do oświadczenia generała Llauder, lecz dwóch innych miało odmówić swojego przystąpienia.

Sentinelle de Bajonne zawiera następujące wiadomości z Madrytu z dnia 8. stycznia: Po wielokrotnych debatach, zgodzono się nakoniec na postanowienie, które wczoraj przez nadzwyczajną sposobność doręczono jeneralnemu kapitanowi Llauder. Postanowienie to, według osób dobrze rzeczy świadomych, jest osnowy następującej: Rząd królowej jmci czytał z boleścią przedstawienie, które jw. pan łącznie z najwyższymi władzami Katalonii, kazaleś królowej jmci przez nas podać. Żądania, które to przedstawienie zawiera, tak się nam zdają być mylne, żeśmy je osądzili za zdolne zasnąć umysł królowej onych przełożeniem. Spodziewamy się, że jw. pan, rozważwszy dojrzałe rzecz, przystąpi do naszego postanowienia, i nie będziesz więcej podobnych dokumentów w obieg puszczał. Zwracamy jw. panu to przedstawienie w tym celu, abyś je

zniszczył. Niektórzy zapewniają, że królowa jejmość napisała sama list w tej samej myśli do jeneralnego kapitana, i wezwała go, aby zaniechał swojego zamiaru, któryby terażniejszy stan półwyspu znacznie mógł zawikłać. Odpowiedzi generała Llauder z upragnieniem oczekują. Znany charakter tego człowieka każe się obawiać, aby się nie chwycił dzielnych środków do zmuszenia rządu, do uczynienia zadość życzeniom Katalończyków, którzy jednakowo myślą z Gallicyjanami i Arragończykami.

Gazety paryżkie czynią uwagę, że w nowym kalendarzu nadwornym madryckim Dom Miguel I. umieszczony jest jako król Portugalii.

Na giełdzie paryżkiej w dniu 18. rozeszła się wieść o przedstawieniu, które nadeszło z Kadyksu do Madrytu w takiej samej myśli, jak przedstawienia Llaudra z Katalonii.

Portugalija.

Gazety londyńskie z d. 20. stycznia udzielają wiadomości z Portugalii, nadeszłej z Lizbony z dnia 14. stycznia do Falmouth przez okręt Pantaloon. Według tychże książę Terceiry odjechał z margr. Bandeira do wojska pod Santarem dla rozpoczęcia czynnych działań z Saldanha; ostatni miał ruszyć w 5000 ludzi dla oczyszczenia kraju ze zbrojnych kup miguelistów, ponieważ wiele gmin oświadczyło gotowość swoją poddania się królowej, skoro będą mogły być pewne opieki. Według *Courier* przybył książę Terceiry 11. wieczorem do głównej kwatery pod Santarem, a generał Saldanha wyruszył w d. 12. rano w 5000 ludzi. Według tego samego pisma miała umrzeć infantka Donna Maryja, siostra Dom Miguela. Żołnierze wojska Dum Miguela bardzo umierają, i zdaje się, że cała jego siła pod Santarem składa się tylko z 5000 ludzi. Santarem jest dobrze umocniony. Dom Miguel ma 70 dział, między temi 30 polowych; oprócz tego osadził on 14 klasztorów, z których każdy może być za eytadellę uważany.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Niedawno umarł członek parlamentu Wardle, w 72 roku życia swojego. Człowiek ten, jako pułkownik Wardle, zwrócił w swoim czasie na siebie uwagę, że był głównym sprawcą śledactwa, zanieśionego w parlamencie przeciwko księciu York, jako naczelnemu wodzowi wojska, i należał do zaciętych prześladowców tego księcia. Popularność pana Wardle tak była podówczas wielka, że otrzymał od kilku miast adresy a nawet od miasta Londyna prawo oby-

watelstwa w kosztownym pokrowcu. Od tego czasu, nowy dowód zmienności łaski ludu, został zupełnie zapomniany. — Podług doniesień, zmarła Lady Lynhurst przed dwoma dniami w Paryżu.

Jak wiadomo gazety angielskie wyrzucały admirałowi Parker, że jest przychylny Dom Miguelowi. Admiral napisał list w tej mierze do *Courier*, datowany d. 18. grudnia na okręcie, stojącym na Tagu. »O ile, wprawdzie nie z pewnego źródła, możemy się dowiedzieć, zdaje się, że wszystko obiecuje królowej dobry skutek, którą ja radośnie jako założycielkę wolności konstytucyjnej pozdrawiam — wolności, której zawsze byłem i jestem gorliwym obrońcą, chociaż niektórzy z moich egoistycznych przyjaciół mienią mię być w swojej politycznej złości torysem i miguelistą. Bóg wie, jak się skończy ta nieszczęsna wojna domowa, albowiem nadużycia i intrygi ministrów Dom Pedra czynią ją prawie tak nie popularną, jak Mirminodowie Dom Miguela. Przeciwnicy połączenia się na nowo ludu życzą sobie swoimi środkami tryumfować, jako szczególne stronnictwo, nie jako politycy, których dobro kraju obchodzi; lecz spodziewam się, że niebawem lepszy wybór urzędników zaprowadzi lepszy systemat; nie należy się spodziewać zupełnego cofnięcia się Dom Miguela (chyba, żeby był przez zagraniczną interwencyją do tego zmuszony), jeśli nie będzie przywrócone zaufanie do stronnictwa zwycięzkiego:

Gazety londyńskie mówią, że bank francuzki ma zamiar zezwolić na wypożyczenie na renty, aby próżno leżące kapitały w obieg puścić, gdyby tylko jeden wielki dóm handlowy, lub kupiecki, miasto dwóch za to ręczył, i rządowi znaczne poczynił forszusy, dla oszczędzenia potrzeby zaciągania nowej pożyczki.

Standard z d. 20. z. m. zapewnia z dosyć pewnego źródła względem ostatnich narad o wyprawie do Portugalii, która dała powód do wieści o rezygnacji lorda Greya: »Przyczyną sporu było doświadczenie lorda Palmerston, wspieranego w tej mierze przez lorda kanclerza i lorda Holland, aby Angliją wystaniem wyprawy wojska do Portugalii zawikłać w wojnę na półwyspie. Wszczęły się z tego powodu silne rozprawy, przyczem p. Stanley, książę Richmond i Sir G. Graham oświadczyli się stanowczo przeciw projektowi pana Palmerstona. Pierwszy minister (lord Grey) który się skłaniał więcej do stronnictwa spokojnego, udał się do Brighthonu, dla skłonienia króla, aby się przychylił do jego środka. Osiągnął on zupełnie swój cel, i powróciwszy

oświadczył swoim kolegom wojną techną, że złoży urząd swój, jeżeli nie zaniechają planu wojskowego wmięszania się. Sfolgowali, jak się spodziewać należało, i na tém się rzecz skończyła. Wszelako osobliwą jest, iż wieść o rezygnacji Lorda Greya wyszła najprzód od jego szwagra, sekretarza wydziału wojny. P. Ellice zapewne tego nie zaprze.

Courier z dnia pomienionego zapewnia, że lord Grey nie miał nigdy zamiaru rezygnowania swojego urzędu.

Dz. irlandzki *Counaught-Journal* utrzymuje z dobrego źródła, że rząd angielski postanowił, wnieść na posiedzeniu teraźniejszym parlamentu bil, przez któryby angielskie parafije mogły być upoważnione do włożenia podatku na majątek dla utrzymania wojska, i że ten środek zgadzać się będzie w szczegółach ze środkiem, przelożonym przez Irlandczyka dra. Doyle. Dziennik zaś dubliński *Register* uważa tę wieść za niepodobną do wiary, ponieważ nie ukończyło się jeszcze w tej mierze śledstwo, przez rząd nakazane.

Podczas uczty w Dublinie obchodzonej w rocznicę założenia pewnego instytutu dobroczynności, miał p. O'Connell na nowo mowę, w której starał się zjednać wstęp swojemu ulubionemu tematowi i wzburzyć namietności ludu. Waiósł on toast: »Rozwiązanie unii,« który, jak się wyraził, powinien być pierwszym w każdym zgromadzeniu irlandzkiem.

Z Faro nadeszła wiadomość, że porty portugalskie Villa de Portemao, Tarria i Villa Real w Algarbii są na teraz przez okręty królowej za będące w stanie oblężenia ogłoszone.

Podług *Morning Herald* został lord Melbourne w miejscu Sir Stratford-Canninga posłem do Petersburga mianowany.

Albion donosi: »Jeszcze do dnia wczorajszego nie przybył tu marszałek Bourmont, lecz jest codziennie spodziewany. Ten waleczny oficer chce przybyć do Anglii w dosyć ważnej okoliczności.

Portugalski poseł kawaler Lima, p. Mendizabal i inni główni ajenci Dony Maryi, zwiędzili d. 13. stycznia fregatę portugalską Dom Pedro, o 60 działach, stojącą na kotwicy w Northfleet, pod dowództwem kapitana Bertrand. Przyjęci zostali z należnemi honorami, oglądali piękne bateryje okrętu, oświadczyli upodobanie swoje z wyborniej postawy ludzi, i opuścili okręt śród 11 wystrzałów działowych i udali się na statek parowy Miasto Edinburg, mający 5 do 600 ludzi wojsko belgijskiego. Poseł dał pułkowi chorągiew, przy-

jętą przezeń z zapalem, przyczem muzyka grała hymn konstytucyjny.

Angielski poeta W. Southney, tłumacz Homera i t. d., umarł d. 30. grudnia w Londynie w 77 roku życia swojego.

Podług gazet angielskich wywędrowało w r. 1833, z Anglii 103000 ludzi, wazelako większa część do osad angielskich w Kanadzie i nowej południowej Walii.

Stan papierów publicznych zmienił się na giełdzie londyńskiej w trzech dniach, i nie wiele robiono interesów. Tylko papiery portugalskie podniosły się cokolwiek w d. 15. a to w skutek wieści, uważanej przez *Times* za gruntowną, że poseł portugalski prosił formalnie rząd angielski o pomoc dla załatwienia sporów w Portugalii, i że gabinet wziął tę próżbę pod rozpoznanie.

Francya.

Journal des Debats mówi: »Zapewniają, że rząd otrzymał przez telegraf wiadomość z Toulonu o rozbiću się okrętu liniowego Superbe. Okręt ten rozbił się podczas strasznej burzy o skałę jednej z wysp na Archipelagu.«

Dokładniejsze wiadomości tego straszego wypadku jeszcze nie są wiadome.

Podług doniesienia z Toulonu straszne burze panowały na morzu Śródziemnym. Codziennie nadchodzą wiadomości o nowych nieszczęśliwych wypadkach. Z Anglii donoszą, że przeszło 500 okrętów, od ośmiu, dziewięciu, a nawet piętnastu tygodni, zatrzymanych jest przeciwnymi wiatrami w różnych portach i w kanale między Dunami a Falmouth, i z tego wynikają niezmierne straty na ludzi i sterników, i zatrzymanym podróżnym nie dostaje pieniędzy.

Komitet otworzonej składki na korzyść pana Lafitte oznajmia, że weszłe składki nie wystarczają, aby cały dom pana Lafitte zakupić, i że uważają za rzecz nieprzyzwoitą, aby onego część tylko kupić. Summy zatem, które wpłynęły, będą użyte w sposobie, odpowiadającym zamiarowi dawców.

Statek parowy »Księżę Wellington«, który przybył przed kilką dniami z Doweru do Kalesu, przywiózł królowi Francuzów 16 koni pięknej rasy. Jeden z tychże, rzadkiej piękności, nazywa się Napoleon, i zapłacono za niego 2000 gwineów.

Na posiedzeniu izby deputowanych w d. 17. stycznia przyszło do głosowania na wniosek pana Parant względem zniesienia majoratów. Projekt ten został z uczynionemi odmianami 208 głosami przeciw 29 przyjęty. Poczem roz-

począć się miały narady nad ustawą względem attrybucyj departamentowych, atoli izba uchwalila, aby ten projekt został wniesiony po projekcie względem municypalnych attrybucyj. Tu żądał pan Pethou, aby nazajutrz zdano sprawę z proźby, podanej przez pewną liczbę mieszkauców miasta Havre na korzyść tych polskich emigrantów, którzy przybyli na okregcie pruskim do Havre i życzą sobie pozostać we Francyi. Przeciwno wnioskowi temu powstał p. Karol Dupin, jako nie przypadającemu z dziennego porządku, a p. Fulchiron, ponieważ zdawcy sprawy nie ukończyli swojego raportu; bronil go zaś pan Odilon-Barrot jako sprawę ludzkości. Minister spraw wewnętrznych oświadczył, że byłoby lepiej dla interesu Polaków, aby nie była zdawana sprawa z tój proźby. Minister spraw zewnętrznych odpowiedział na proźbę pana Odilon-Barota o dokładniejsze objaśnienie, chociaż, jak się zdawało, chciał go p. Thiers koniecznie od tego odwieść, w sposobie następującym: Polacy, na których zwracają uwagę rządu, wylądowali na brzegi francuzkie pomimo istniejących rozporządzeń (o zdrowiu). Dla własnej korzyści powinni zachowywać milczenie o sposobie swojego wylądowania. Powiniennem jednakże uczynić uwagę, iż rząd przedsięwziął względem nich zaspokajające środki, i że onym wolno będzie pozostać przynajmniej 8 do 10 dni, dopóki dalsze nie nastąpi postanowienie. P. Odilon-Barrot oświadczył się zupełnie być tём objaśnieniem zaspokojony; i ponieważ przy zwłoce uie ma się czego obawiać dla Polaków, nie nastawał na zdanie sprawy z proźby w mowie będącej. O godz. 3. zamknięto posiedzenie i izba oddalila się do biur dla rozpoznania budżetu.

Z Havre piszą pod d. 11. stycznia, że Polacy, którzy tam z Prus wylądowali, mieszkają teraz kosztem miasta w wielkim budynku na ulicy Orleans.

Moniteur z d. 18. stycznia, umieścił z *Estafette du Havre* artykuł następujący: »Pomigdy 158 polskimi emigrantami, którychśmy widzieli tutaj na statku Brouw Elisabeth, z Gdańska przybyłym, znajduje się 2 kapitanów, 9 poruczników i 147 szeregowych. Oficerowie wsiedli dobrowolnie i bez przymusu na statek dla udania się do Ameryki, szeregowi żądali sami, aby się na miejsce to udać mogli. Okręt Brouw Elisabeth, stary, lecz mocnej budowy, i dobrze zaassekurowany, był przed odplynieniem z Gdańska przez komisją do tego mianowaną zwiędzony; rząd pruski płaci za przewóz każdego podróżnego z Gdańska do Zjednoczonych Stanów 260 fr. Ży-

wność, jako codziennie otrzymują, taka sama jest jak na okrętach angielskich. Właściciel okrętu powinien onym na żądanie dawać wino, kawę i t. d., i zaopatrzyć ich w potrzebne lekarstwa, któreby zapisał lekarz, dodany przez rząd pruski. Summa, o którą się z właścicielem okrętu umówiono, została mu przed odplynieniem wypłacona. Do czasu embarkowania się, byli Polacy kosztem rządu utrzymywani i za przybyciem do Zjednoczonych Stanów otrzyma każdy podróżny za kwitem pewną kwotę, assygnowaną do pewnego domu handlowego amerykańskiego. Brouw Elizabeth wypłynął z Gdańska 24. listopada, zawinął d. 12. grudnia do Awdanal w Norwegii a w d. 7. stycznia do Havre.

Donoszą Beauvais z d. 14. stycznia, że Polacy przybywający ze Szwajcaryi, udali się przepisaną onym przez rząd drogą przez Beauvais do Nyon, któreto miasto przeznaczone onyma jest na pobyt.

Pięciu uczniów szkoły politechnicznej, którzy podczas rozpraw w sprawie 27 osób, uwolnionych przez sędziów przysięgłych, obwinionych o spisek, figurowali, zostali na rozkaz ministra wojny ze szkoli oddaleni.

Komisya algierska już się dwanaście razy zebrała, lecz jeszcze nie postanowiła czyli ma proponować, aby Francya Algier zatrzymała. Wszelako zdaje się, że komisya skłania się do oświadczenia za utrzymaniem.

Gazety lugańskie mówią rozmaicie o usiłowaniach tamecznej policyi w d. 12. z. m., w celu, aby zapobiedz rozdawaniu republikańskich pism ulotnych publicznie na ulicy. Podług dziennika *Precurseur* nigdzie się nie udaly zamierzone aresztowania. Na niektórych miejscach rozbrojone agentów policyi, i zmuszono ich do ucieczki. »Oświadczenie praw człowieka: tak chwymano, że w jednej godzinie rozebrano całą edycyją. *Courier de Lyon* zaprzecza tę ciekawość czytania pism republikańskich, i zapewnia, że w całym mieście nie można było znaleźć człowieka, któryby się chciał był podjąć do wywoływania tych pism, dla tego potrzeba było zapisać obcych. Obawiano się, aby się te burzliwe sceny w niedzielę d. 19. nie powtórzyły.

Podług *Corsaire* tonlońskiego z d. 15. stycznia eskadra francuska w Lewancie będzie się składała jeszcze z jednego okrętu liniowego, »Miasto Marsylja«, i trzech lekkich okrętów. Kapitan Lulande będzie nią dowodził.

Wojna między Francuzami nad Senegalem a Tracosami, którzy się tą rzad połączyli z Murzynami z Wallo, wciąż jeszcze trwa.

Z Puy-de Dome piszą pod d. 15. stycznia że drzewa migdałowe kwitną na polach, że znajdują drzewa morelowe, które mają już owoce jak małe orzechy, że grusze będą kwitły, i brzoskwinie się rozkwitają.

Szwajcaryja.

Według uwiadomienia wydziału dyplomatycznego opuściło w ostatnich sześciu niedzielach 122 Polaków kanton Berny i związek szwajcarski, którzy się udali częścią do Francyi, częścią do Anglii, Algieru i Egiptu; już dawniej przyjęto na powrót do Francyi 19 Polaków, 47 oddalilo się bez wiedzy rządu, a tak pozostało tylko w kantonie 201 polskich emigrantów.

Holandyja.

Z Hagi donoszą pod d. 16. stycznia: Goniec rossyjski przywiózł tu wczoraj wiadomość o szczęśliwem przybyciu księcia Oranii do Petersburga. Książę ten miał ukontentowanie, iż cesarz jmie przyjmował go na połowie drogi ze Strolonej do Petersburga.

Na rozkaz królewski nie mogą być wydawane urlopy na czas nieograniczony.

Z Hagi donoszą pod d. 20. stycznia: Jeneralny konsul królowej Dony Maryi Portugalskiej, rezydujący w Amsterdamie, bawi od kilku dni w najbliższej okolicy.

Dziennik *Amsterdamer Handelsblad* pisze: Chociaż najnowsze gazety belgijskie mało ważnego zawierają, wszelako musimy naszym czytelnikom (osobliwie Amsterdamczykom) udzielić wiadomości dziennika *Independant*, która ich przerazi. Mówi on między innemi: »W Amsterdamie, mianowicie w ostatnich dniach, wybuchły mocne rozruchy, które tylko wielką siłą rządu mogły być utłumione. Miały być porobione spiski i panowało największe wzburzenie umysłów.«

Belgijum.

Na posiedzeniu izby reprezentantów z d. 18. stycznia uczynił p. d'Huart wniosok, użalając się na sympatyją, jaką pruskie władze wojskowe twierdzy Luxemburga okazały znowu dla króla Wilhelma. Minister finansów naznaczył 15. z. m. do zwyczajnej sprzedaży drzewa, siętego w lesie Greenwald, do dóbr koronnych należącym. Skoro się o tém dowiedział gubernator Luxemburga, napisał do komendanta belgijskiego: »Jeśli rząd de facto zechce obstawać za sprzedażą i chciałby przez to prawemu księciu odejmować dochody, więc będzie zmuszony w razie potrzeby zapobiedz te-

mu przemocą i t. d. Dalej użalał się mowca, iż gubernator oświadczył, iż nie będzie uznawał przepisów względem wybrania wojska na 4834. Potém przeszła izba do głosowania na budżet dla wydziału spraw zewnętrznych i marynarki. Takowe zostały 61 głosami przeciw 4 (p. Desmel) przyjęte.

Niemcy.

Autorem niedawno udzielonego artykułu, o głaszającego śród wielu potwarczych obwinień Kasptra Hauser za oszusta, jest król. bawarski tajny radzca Lange. Większa część dzienników, które artykuł ten umieściły, uczyniły to jedynie, aby go zbić. Interesownym jest list wydrukowany w pismach publicznych, datowany z Ansbach, z podpisem Foch, napisany zapewne przez syna zmarłego wielkiego jurysty Feuerbach, do siostry w Frankfurcie nad Menem; onto wstawiał się mocno za Kaspresem Hauser. Wyraża on między innemi, że gdyby Kasper Hauser chciał oszukiwać, nie byłby się udał cicho z rana do swojego nauczyciela, lecz z wrzaskiem do burmistrza. Jednoznaczne zeznania lekarzy, którzy byli sekcyi obecni, stanowią, że taka rana mogła być zadana tylko od innéj silnéj ręki, i to w pewnym zamiarze zabójstwa. Narzędzie zaś było tego rodzaju, że rana ta zaraz się zamknęła i na samym początku dwóch doświadczonych lekarzy omamiała. Z tak na pozór nieznacznej rany należało darować błąd; teraz zaś jest inaczej; gdyby kto po sekcyi przeciw publicznemu wyrokowi lekarzy chciał z samego widzi mi się powiedzieć, że Kasper Hauser był oszustem.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencyj prywatnych.)

Tarnopol d. 27. stycznia 1834. Chociaż od niejakiego czasu handel zbożem do Rosyji został zatamowany, ceny jednak nie spadły w stosunku do zmniejszonej sprzedaży, i lubo teraz ledwo połowę zakupują ilości, jaką przed 1 1/2 miesiący zakupowano, ceny stoją przeciw jak następuje:

Korzec pszenicy tu na miejscu 6 zr. 36 kr. w. w., z dostawą do granicy 7 zr. 12 kr.; żyta tu na miejscu 5 zr. 42 kr., z dostawą do granicy 6 zr. 36 kr.; hreczki tu na miejscu 3 zr., z dostawą do granicy 3 zr. 36 kr.; jęczmienia tu na miejscu 4 zr. 48 kr., z dostawą do granicy 5 zr.; owsa tu na miejscu 3 zr., z do-

stawą do granicy 3 zr. 36 kr. w. w. Ceny grochu i prosa nie odmieniły się od ostatniego doniesienia mego.

Za garniec szumówki 20 grad. płacą tu na miejscu 36 kr. w. w.

Za cetnar potażu 5 zr. 48 kr. m. k.; miodu z woszczynami 17 zr. 10 kr.; czyszczonego 16 zr. 40 kr.; wosku żółtego 68 zr. m. k.

— Lwów d. 4. lutego. —

Ilość rozmaitych towarów, na tutejszej miejskiej wadze w miesiącu styczniu 1834 r. odważonych, i za sprzedane po przytoczonych tu cenach podanych:

	Cetnar więd. à 100 f.	W m. k.	
		zr.	kr.
Miodu z woszczynami średniego gatunku	140	17	30
Patoki żółtej	60	16	48
Wosku	3	65	—
Łoju surowego	900	13	—
— przetapianego	200	18	48
Miedzi staréj	39	50	—
— nowéj	70	64	—
Oleju	130	11	45.
Terpentyny	40	17	—
Przędziwa konopnego	75	7	12
Skór cielecych	18	42	—
Drzewa orzechowego	200	2	24
Szklá potłuczonego białego	300	1	12
Karuku	36	15	30
Potażu	164	6	—
Anyzu płaskiego	78	15	—

Na targu tygodniowym w poniedziałek dnia 3. lutego było 164 wołów. Płacono za sztukę po 60 do 93 zr. w. w.; z tych jedna mogła wydać mięsa 12 do 16, loju 1 1/4 do 2 1/2 kamieni.

Urzędowe ceny zboża we Lwowie umieszczone są w *Dodatku* do dzisiejszej Gazety naszej na stronnicy 293.

Sprostowanie. W przeszłym (15.) numerze Gazety, w wiadomościach handlowych, pod napisem *Ulanów*, zamiast: zakupili już 4 do 50,000, powinno być: 4 do 5,000 korcy żyta.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dzisiaj: *Kunst und Natur*, komedya we 4 aktach.
Teatr polski. — Jutro: *Cud mniemany, czyli: Krakowiacy i Górale*, opera w 3 aktach, (pierwsza część).